

**УЈЕДИЊЕНА
СРПСКА**

**ПЛАТФОРМА
ЗА ОПШТЕ ИЗБОРЕ 2022**

Садржај

1. УВОД КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	3
2. ЕКОНОМИЈА	4
ЕНЕРГИЈА И ХРАНА.....	4
ПОЉОПРИВРЕДА	6
ДРВНА ИНДУСТРИЈА.....	8
ИНФРАСТРУКТУРА.....	9
ТУРИЗАМ	10
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	10
СЕКТОР УСЛУГА.....	11
3. КОНТРОЛА.....	11
4. БРИГА О ЉУДИМА	12
ПОЛИТИКА ПЛАТА	12
ПОДРШКА ПОРОДИЦИ	13
АНАЛИЗА РАДНИХ МЈЕСТА.....	13
5. БЕЗБЈЕДНОСНИ ИЗАЗОВИ ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ	13
ПОЛИТИЧКА СТАБИЛНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	13
НЕУТРАЛНОСТ СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ.....	14

1. УВОД

КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Република Српска заузима површину од 25.000 квадратних километара. Дакле, површина је скоро идентична површинама Израела (22.000. m²) и Сјеверне Македоније (25.000 m²). Готово је два пута већа од Црне Горе (13.800 m²) од које има и скоро дупло више становника. Оно што многи не знају је то да по глави становника Република Српска има један хектар обрадиве површине, то јест плодног земљишта. По томе се налази међу највећим процентима у Европи, али ипак производи најмање хране по хектару.

На примјер, Израел има десетоструко мање обрадиве површине, а производи више него десетоструко више хране. Географска распрострањеност насеља по регионима Републике Српске је прилично равномјерна, мада је највећи број становништва концентрисан у западном дијелу Републике Српске. Република Српска има исти број градова, три, од око 100.000 становника и више, као и Хрватска која укупно има четири пута више становника од Републике Српске. Постоји и неколико градова од 40.000-60.000 становника, као и оних од 20.000-30.000 становника. Највећи број је ипак у групама од 10.000-20.000 становника и испод 10.000 становника.

Према подацима Републичког завода за статистику процјена становништва за 2020. годину износи 1.136.274.

Компаративне предности су у незагађеном плодном земљишту, великом броју ријека и рјечица, али и квалитетних шума. Енергетски је скоро независна. У производњи остварује суфицит захваљујући хидроелектранама на Дрини, Требишњици, Врбасу и незнатним мањим, али и термоелектранама у Гацку, Угљевику и Станарима. Енергетској стабилности доприносе и мале електране и други обновљиви извори енергије (улагање у вјетроелектране и соларне електране).

Инфраструктурно Република Српска има солидну мрежу путева. Неки се, који су регионалног и локалног карактера, слабије одржавају. У експанзији је и мрежа аутопутева и брзих цеста. Поред изграђених, поједини су у фази изградње, а поједини се планирају изградити. Међутим, морамо признати да је велики проблем путна мрежа Сарајевско-романијске регије са Херцеговином. Посебно пут од Источног Сарајева преко Фоче до Требиња и околине који су у непримјереном стању, односно стању опасном по учеснике у саобраћају.

Аеродром у Бањалуци и скоро изградња аеродрома у Требињу доприносе модерној саобраћајној инфраструктури. Жељезнички саобраћај је присутан од ранијих државних заједница на нашој територији. Има рационалну заступљеност, али је доста запостављен у смислу употребе и развоја иако спада у најјефтиније и најупотребљивије начине транспорта људи и роба.

Туризам у Републици Српској је у замаху. Требао би бити једна од првредних грана која би у односу на пољопривредне и енергетске пројекте била носилац провредног развоја, посебно регион Херцеговине, Јахорине и бањски туризам.

Прерађивачка индустрија и мали произвођачи морају имати подршку у умрежавању на регионалном и европском тржишту ради пласмана и ширења производње и већег запошљавања кроз системе подстицаја и координације.

Уређење парламентарне Републике са Владом, скупштином и предсједником представља оптималан и одржив вид конституције власти која има властите законодавне и извршне функције. Ограничење у развоју су заједничке функције на нивоу БиХ које често не функционишу ради политичких проблем и опструкција.

Оваква лијепа и сјајна земља заслужује више одговорности у државној управи, политичкој дисциплини и систематизованим правцима развоја у циљу опстанка младих и заштите породице као виталне јединке друштва. Ми морамо искористити све компаративне предности за равноправно привлачење домаћих и страних инвестиција.

2. ЕКОНОМИЈА

ЕНЕРГИЈА И ХРАНА

У складу са тренутним геополитичким кризама и изазовима, мора се кориговати стратегија развоја и одрживости Републике Српске. Посебну пажњу треба посветити плановима у области хране и енергије, не занемарујући остале гране привреде. Међународне организације и бројни аналитичари најављују велики недостатак хране и енергије на свјетском тржишту, проузрокован украјинском кризом. Позитивно је што посједујемо потенцијал и ресурсе за производњу хране, само треба боље и у већем капацитету да их користимо. Тренутно наша привреда не зависи у толикој мјери од гаса, као што је случај са већином Европе, што је једна од наших предности. Томе доприноси и производња довољне количине енергије.

Наши простори имају земљорадничку и сточарску традицију која није занемарива али је потребно у већој мјери анимирати становништво, нарочито млађе популације, да остају и обнављају сеоска газдинства. Томе могу допринијети интензивније промоције предности живота на селу, као и зарада које је могуће остварити бављењем пољопривредом, уз наставак субвенционисања пољопривредника.

Хидроелектрана на Дрини

Термоелектрана Шћанари

Међутим, осим што су основне потребе човјека, храна и енергија, оне су и безбједносни проблем. Сигурност државе није могућа ни одржива без стабилности у снабдијевању енергијом грађана и привреде, а посебно довољном количином хране, по приступачним цијенама, за своје становништво. Као што је наведено у „Карактеристикама Републике Српске”, институције Републике Српске требају да повећају улагања и подстицаје у развој пољоприведе и производње хране.

Улагање у енергетске капацитете се мора наставити. Енергетика је једна од најбитнијих производних дјелатности у Републици Српској.

Веома је битно увести строгу контролу трошења новца у енергетском сектору. Изузетно је важно успоставити систем координације са Републиком Србијом у области производње хране и енергије, посебно током кризних раздобља.

ПОЉОПРИВРЕДА

Наше економско и политичко одређење је да пољопривреда треба да буде стратешка привредна грана. Основни предуслов за то је да се у континуитету повећава аграрни буџет.

Српска треба да обезбиједи све услове да наш пољопривредник има задовољавајућа примања од којих може да живи и да развија своју производњу. Подстицајима, константним образовањем и стручним обукама, развоју инфраструктуре и система наводњавања, те квалитетним кредитним линијама допринијети повећању продуктивности рада у пољопривредној производњи.

Осигурање довољно квалитетне хране за домаће тржиште је битно у више аспеката. И у аспекту здравља становника, и за развој пољопривреде, а посебно као и безбједносни елемент у доба криза.

Када је ријеч о здрављу становника, у свијету, а све више и код нас потрошачи теже органским и домаћим производима. Будући да су процедуре за органску производњу компликованије, оно што би за наше пољопривреднике било приступачније јесте тзв. *еко њроизводња*. Ријеч је о производима који немају сертификат органских али су домаћи, нетретирани производи који би могли постати својевртсан бренд Републике. Наиме, Република Српска посједује бројне предности за овакав вид производње, почевши од чишћег ваздуха, воде, незагађеног земљишта и генерално здравије животне средине у односу на друге развијеније земље из којих ми увозимо органске производе. Масовнија производња органских, као и еко' производа би допринијела здравијој исхрани становништва, првенствено дјеце, и стварању здравијих навика што би се у коначници одразило и на здравље становништва.

Република Српска треба да даје подстицаје за развој пољопривредне производње. Пољопривредници требају да добијају повољне дугорочне кредите. Проблем у руралним срединама је недостатак воде и неразвијени системи наводњавања, што у све чешћим и већим сушним периодима угрожава пољопривредну производњу. Због тога је неопходан развој основне инфраструктуре у руралним подручјима јер је недоспустиво да на свега неколико километара од градских центара становништво се суочава са недостатком и честим несташицама воде нарочито у току љетњих периода када им је вода кључна.

Едукације и технолошка унапређења су важна ради ефикасније пољопривредне производње, те је неопходно организовати константне едукације и обучавати пољопривреднике савременијим техникама рада.

Покренути акцију изградње пластеника. Примјера ради, 30.000 пластеника обезбеђује 10.000 радних мјеста, 10.000 породица које могу и да живе од свог рада. Уплаћиваче доприносе по посебном протоколу.

Стратешки подржати подизање пластеника и стакленика уз стварање кластера произвођача ради заједничког наступа на домаћем тржишту и у извозу.

С стакленик

Осим обнављања и развоја пољопривреде подстичемо и оснаживање породице као кључног фактора и у друштву и у економији.

Република Српска треба да подстиче и развој воћарства који је кроз историју веома развијен у нашим крајевима. Осим подстицаја и квалитетних откупних цијена, врло је битно саградити хладњаче које би биле бесплатне за коришћење пријављеним газдинствима у Републици Српској.

Сточарство је битна грана пољопривреде. Оно се налази у великим проблемима због увозног лобија и јефтиног и неквалитетног меса које је преправило Републику Српску и БиХ.

Сточарима морамо помоћи повољним вишегодишњим кредитима за изградњу потребних објеката и куповину квалитетне опреме. Подстицајима и законским рје-

шењима дати сточарима предност у закупу пољопривредног земљишта потребног за храну за стоку. Неопходна је континуирана едукација и помоћ свих института и контролних органа у стварању здравог и квалитетног меса за становнике Републике Српске.

ДРВНА ИНДУСТРИЈА

Република Српска је богата шумама са апсолутном покривеношћу шумом преко 50 одсто земљишта. Тај природни ресурс дужни смо чувати и обнављати јер дрвна индустрија чини посебан и стратешки значај за Републику Српску. Управо у овој области имамо највећи спољнотрговински суфицит. Наиме, у укупно оствареној индустријској производњи Републике Српске дрвна индустрија учествује са скоро 10%, а у прерађивачкој индустрији са око 17%. Запошљава око једне петине укупно запослених радника у прерађивачкој индустрији.

Квалитетну сировинску базу чине и четинари и лишћари, а капацитети дрвне индустрије лоцирани су на ширем подручју Републике Српске и заступљени су у готово свим општинама. Управо је то предност и шанса за развој дрвне индустрије у великом броју општина Српске.

Међутим, извоз обловине, пелета и огрјевног дрвета мора бити строго контролисан. Сировинама, прије свега, треба да подржимо дрвну индустрију у Републици Српској и да радимо на томе да се повећа извоз готових производа од дрвета у односу на извоз сировине.

Шуме

У производњи пелета је потребан посебан приступ. У доба економске кризе, Српска треба да направи посебан програм искоришћавања производње и бољег контролисања и ограничавања извоза обловине и пелета.

ИНФРАСТРУКТУРА

Инфраструктура је услов за развој привреде у цјелини. Аутопутеви, брзе цесте, брза жељезница, авионске линије су битне за даљи развој Републике Српске. У протеклом периоду у Српској је урађено много у овом сегменту и потребно је наставити изградњу аутопутева, путева, као и аеродрома у Требињу и друге путне инфраструктуре.

Саобраћајну инфраструктуру у Српској чине мреже друмског и жељезничког саобраћаја, лука у Шамцу, пристаниште у Броду и аеродром у Бањалуци.

Ауто-џуџ 9. јануар

Област у којој постоји прилично простора за додатна унапређења јесте жељезнички саобраћај. Република Српска на располагању има преко 400 километара жељезничке мреже, али она није у потпуности на најбољи могући начин искориштена. Једино жељезничко предузеће су Жељезнице Републике Српске и неопходна је трансформација самог предузећа у модерну организацију, иако је раније извршено реструктурирање предузећа. Жељезничке станице су оронуте, најчешће задрљане, почевши од оне у Бањалуци, те је неопходно да се бар оно што је до људског фактора мијења. Због чега сат на станици стоји? Да ли су за то потребна велика финансијска издвајања? Треба имати у виду да они који долазе у Републику Српску возом на основу оног што виде на жељезничкој станици стварају слику о Републици генерално, те лоше стање жељезничких станица утиче на лошу перцеп-

цију и сам имиџ Републике Српске. Потребно је реформисати жељезничку мрежу, почевши од баналних ствари, преко санација пруга да бисмо у догледној будућности набавили нове возове који ће привући путнике да у већој мјери користе жељезнички саобраћај, који је удобнији, безбједнији и јефтнији од друмског.

За туризам, ИТ, па и за друге индустрије су врло битни и фиксна и мобилна телефонија. Од 2019. године је уведена 4G технологија, а очекује се и убрзано увођење 5G технологије која ће допринијети бржем развоју индустрије.

ТУРИЗАМ

Туризам је једна од највећих индустрија у свијету и има брз раст. Република Српска има бројне могућности у области туризма. Имамо богато културно наслеђе, природне љепоте, развијен планински туризам. Захваљујући Јахорини постали смо и у свијету позната дестинација. Бањски туризам је развијен у приличној мјери, премда бањски потенцијали нпр. у Вишеграду, Бијељини као и другим бањама располажу ресурсима који могу додатно да се искористе. Треба се развијати и сектор сеоског туризма.

Морамо подстицати да ученици основних и средњих школа своје излете и екскурзије обављају у Републици Српској. Добитак је вишеструк: дјеца упознају Српску, финансијска средства остају код домаћих туристичких радника.

Српска има преко 2.500 села и ту се крије велики потенцијал. Већ су почела улагања, која треба наставити, у општинама југозападног дијела Републике Српске. Такође, околина Бање Луке, Добоја, Бијељине, Требиња има предиспозиције за развој овог вида туризма.

Лов и риболов је био развијен и прије посљедњег рата. На подручју ријеке Пливе посебно се развио риболовни туризам. Српска треба да улаже равномјерно у све регионе јер су ријеке богате рибом. Посебну пажњу обратити на развијање инфраструктуре и смјештајних капацитета.

Могућности развоја су и у области конгресног туризма, медицинског туризма, авантуристички потенцијал, као и велики број културних манифестација.

ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Кроз основно и средње образовање образовати младе људе у области ИТ. Школе морају бити квалитетно опремљене. Битно је имати и довољан број наставног кадра из те области.

ИТ сектор је најбрже растући сектор индустрије. Бања Лука има квалитетан кадар, првенствено школован на Електротехничком факултету Универзитета у Бањој Луци. Велики број стручњака је стекао практично образовање у М:ТЕЛ-у, као и у

све већем броју мањих ИТ компанија. ИТ сектор је већином извозни сектор. Многе мале компаније већ раде за међународне софтверске фирме.

Влада Републике Српске треба да помогне развој индустрије софтвера, као и да буде подршка високошколским установама које образују ИТ кадар.

ИТ индустрија је индустрија 21. вијека и уз квалитетну инфраструктуру и подстицаје велика је могућност развоја и напретка ове индустрије.

СЕКТОР УСЛУГА

Према статистичким подацима Завода за статистику Републике Српске половина свих запослених ради у сектору услуга (здравство, образовање, превоз, јавна управа, трговина, грађевинарство, угоститељство).

Најперспективније области су трговина, грађевинарство, као и транспорт. Приватне и јавне здравствене установе (стоматолошке услуге) имају предност у односу на Европу ту да имају квалитетан кадар и мале цијене услуга. Република Српска мора да обезбиједи добре плате, услове за образовање кадра и кредитирање приватних уснова.

И занатске услуге имају све већу важност за буџете градова и републичких органа. У том сектору имамо квалитетне људске ресурсе и морамо их помоћи са квалитетним школским програмима и повољним кредитирање (фризерске услуге, лимарске, аутомеханичарске...).

3. КОНТРОЛА

Контрола свих процеса и активности у Републици Српској је врло битна. Битна је између осталог и због тог да покаже грађанима Српске да се са њиховим новцем понаша одговорно и транспарентно. Контрола мора бити свеобухватна са могућношћу формирања институције која ће имати могућност да контролишу све контролне органе, нешто као институција супер контроле.

Институције Републике Српске надлежне за финансије и имовину треба да раде свој посао и да контролишу све грађане Републике Српске. Све остало се своди на препуцавања и дневну политику.

Велики несразмјер између имовине и прихода треба да буде законом одређен за поступање надлежних за провјеру и процесуирање умјесто јалових политичких надмудривања.

Имовина сваког грађанина се лако упореди са његовим приходима. Све институције, МУП, тужилаштва, судови, Пореска управа, требају да буду у служби друштва и свих грађана Републике Српске.

За квалитетно и просперитетно друштво важна је деполитизација и независност судства и тужилаштва. За њихов рад потребан је и квалитетан контролни механизам. Између осталог, уз квалитетну законску регулативу, реорганизацију Високог судског и тужилачког савјета. Његово дијељење на ентитетски и заједнички ниво уз припадајуће парламентарне одборе за правосуђе у циљу што успјешније контроле њиховог рада.

4. БРИГА О ЉУДИМА

Инфраструктурни подвизи: болнице, путеви и слично су врло битни за развој Републике Српске. Уз наставак напретка у тим областима, вријеме је да се посвети пажња битнијој фази и циљевима.

ПОЛИТИКА ПЛАТА

Престати са прављењем нових радних мјеста за које нема економског оправдања нити корисног учинка, поготово у јавном сектору. Као горући проблем се мора једнако вредновати, увести равноправност, у повећању зарада пропорционално за све запослене. Уједињена Српска неће одустати од враћања топлог obroка јер је то кључ равноправности и најправеднији начин повећања зарада у РС те ће наставити да подржава напоре синдиката и њихову борбу. Основном и моралном обавезом јер је то мјера која ће највише утицати на останака радника и породица. Посебно је важно навести да у поједним јавним установама и институцијама постоји топли оброк од 250 КМ док у здравству, образовању, јавној управи износи 0 КМ.

А посебно је важно да је Народна скупштина Републике Српске донијела одлуку о подршци враћању топлог obroка.

Важност топлог obroка осим финансијске улоге је и у заштити здравља радника. Посебно оног рада у смјенама и дежурству, на примјер, рад полицајца, доктора, медицинских сестара, инспектора итд.

ПОДРШКА ПОРОДИЦИ

Конкретна подршка квалитетнијој наталитетној политици која ће младим паровима омогућити финансијску подршку за свако новорођено дијете, куповину стамбене јединице и подршка запошљавању. Неке од мјера подршке пронаталитетној политици су: обезбјеђивање бесплатних уџбеника, бесплатних спортских активности за најмлађе, посебно из вишечланих породица, субвенционисање вртића, унапређење доступности и квалитета здравствене заштите трудница и жена које планирају трудноћу.

АНАЛИЗА РАДНИХ МЈЕСТА

Потребно извршити анализу свих радних мјесту у циљу постизања боље ефикасности установа и институција, посебно јавног сектора. Потребно је приступити реорганизацији руковођења, јер на руководећим мјестима морају бити искључиво способни, а не подобни.

5. БЕЗБЈЕДНОСНИ ИЗАЗОВИ ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

Република Српска је посвећена миру и не жели да се сврстава на било коју страну у регионалним и ширим оквирима те ће се трудити да ту политику проводи и на нивоу заједничких органа у БиХ.

Република Српска није регионални, а камоли свјетски играч. Она мора да буде организована и способна да заштити своје становништво у свим могућим изазовима који су пред њом: пожари, поплаве, земљотреси и сл. Развијати органе цивилне заштите и сродне службе за помоћ и спашавање у Српској. У вези с тим, Република Српска мора имати развијене ресурсе и резерве са прецизираним правним актима и обученим људима.

Формирати ресурсне центре за брзо реаговање у кризним ситуацијама у оквиру Републичке управе цивилне заштите РС и МУП-а, ради заштите и спасавања становништа у елементарним непогодама: пожари, поплаве, као и у другим непредвиђеним околностима.

ПОЛИТИЧКА СТАБИЛНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Подијељеност политичке сцене у Републици Српској је један од главних узрока политичке нестабилности. Од оснивања Републике Српске нису установљени заједнички принципи о виталним заједничким интересима. Због тога сматрамо да је међусобна острашћеност међу партијама и лидерима досегла свој врхунац и већ озбиљно угрожава функционисање и будућност Српске.

Уједињена Српска се сматра позваном да тражи од свих лидера и партија у Републици Српској већи ниво међусобног уважавања што је и основа нашег политичког дјеловања. Без обзира на политичке разлике, амбиције и сујете, сви политички субјекти требало би да успоставе сличне основе политичког дјеловања јер интереси Републике Српске и њеног очувања морају бити на првом мјесту и изнад свих партијских интереса.

НЕУТРАЛНОСТ СПОЉНЕ ПОЛИТИКЕ

Украјинска криза у 2022. години је показала како велика међусобна повезаност привреда у Европи и свијету. То је посебно важно у областима хране и енергије, али све више постаје и проблем фискалне стабилности свих држава.

Ова криза је доказала и то да се стварају нека нова кретања у међународним односима. Свијет постаје све више мултиполаран.

Република Српска је мала, дио је сложене државне заједнице БиХ, и у оквирима међународне политике има веома мали утицај. Српска треба, прије свега, да прати понашање и спољну политику Републике Србије.

Српска су људи

Слоган наше кампање за Опште изборе 2022

Потпис и печат наше кампање за Опште изборе 2022

